

ZONDAG 15 FEBRUARI 2015

LAAT JE ZIEN, OPDAT JE GEZIEN WORDT

Leviticus 13,1-2.45-46; Marcus 1,40-45

OVERWEGING

Dan zegt de ENE tot Mozes en Aaron: Stel je voor: Adam, mens. Zo begint de eerste lezing uit het boek Leviticus; de letterlijke vertaling: aardeling - stel je voor: een mens, zoals jij en ik, van deze aarde. Ineens zie je op de huid van zijn vlees een zwelling of een uitslag overal, of een lichte plek, raar, verdacht; dat zou in de huid van zijn vlees een aandoening kunnen worden van huidvraat. Melaatsheid, een aandoening die die mens opvreet, die die mens, net als jij, doet verdwijnen. *Dat zegt de Ene tot Mozes en tot Aäron: stel je voor: een mens,* een huidvraatlijder. Mozes en Aaron zijn de officiële instantie: vertegenwoordigers aangesteld om het voor het zeggen te hebben. Officieel. Die huidvraatlijder wat moeten we ermee? Die moet naar de officiële instantie. Mozes en Aaron zijn de officiële instantie: vertegenwoordigers die het voor het zeggen hebben. Officieel. Dus: weg ermee, met die Adam, ook al is die net als wij, uit de buurt met hem of haar. Zo gaat dat. Zo zit de samenleving in elkaar. Er moeten nu eenmaal dingen geregeld worden. Logisch.

Toen ik 12 was, zat ik op het Klein Seminarie van de Redemptoristen, hier op de Nebo. Daar werd mij verteld van pater Peerke Donders, missionaris in Suriname die een groot deel van zijn leven daar samenleefde met mensen die afgezonderd waren in een melaatsenkolonie. Ik zie nog het prentje voor me van de goede man: zittend bij een rieten hutje in de kolonie Batavia, met zijn armen om de schouders van mensen die mij door hun huidvraat heen glimlachend aankeken. Het bleef me bij: wat viel hier in Gods Naam nog te lachen?

Stel je voor: een mens, net als jij en ik: maar dan anders. De huid wat getint, bruinachtig, of juist wat blekerig, of donker, andere neus groot of klein, andere lippen, andere oogopslag. Hoort ze hier wel thuis? Wat zegt ie? Zo moeilijk te verstaan, klinkt helemaal niet Hollands. En dan die achternaam, niet uit te spreken bijna. Hij moet gaan praten met de officiële instantie; die is daarvoor en die moet haar verantwoordelijkheid nemen. Zij hebben daar regelingen voor, protocollen. Zo zit de samenleving nu eenmaal in elkaar.

Stel je voor: een mens, net als jij en ik, maar dan anders, zoals jij en ik ook anders zijn. Moet je kijken: zij doet ook anders: ze is op vrouwen. Of: hij is getrouwd met een man. Hoort dat wel? Mogen die gewoon meedoen? Of daar: iemand aan wie iets ontbreekt: ze kan niet goed horen, of is blind of gezond van lijf en leden, prima, maar bejaard en dan heb je het gehad, toch? Daar zijn speciale instanties voor en regelingen, en centra. Zo zit onze samenleving nu eenmaal in elkaar.

De evangelielezing van vorige week eindigde met de mededeling, dat Jezus zijn boodschap ging vertellen *op de plaatsen waar de mensen op sabbat bij elkaar kwamen in heel Galilea en dat hij de boze geesten uitdreef.*

Vandaag hoe het verder gaat, vervolg van het Evangelie: *Er komt tot Jezus een huidvraatlijder.....* of was het een Samaritaan, of was het Syrier, een Marokkaan, Somalier, Turk, een moslim, een gay, een lesbienne.... nou ja, hoe dan ook, het was iemand *aan wie het vrat, dat ie van anderen niet mocht zijn wie die was en zoals die was* niet mooi genoeg...., niet beantwoordend aan wat gewoon, normaal en gezond gevonden wordt: een alzheimervriend wellicht, een vergeetachtige bejaarde, een zwerver die de weg kwijt is... het doet er niet toe, het was een mens, net als wij *die Jezus er dringend bij roept en terwijl hij een knieval maakt* (hij maakt zich klein als een kind, weerlozer kan niet) waarmee die *zegt: ik weet het niet meer, zegt u het maar, als u het wil, bent u bij machte mij te laten zijn wie ik ben en zoals ik ben, mij rein te maken!*

En dan gaat de blijde boodschap echt ontroeren: *Diep geroerd....* het Griekse woord betekent: geroerd tot in zijn ingewanden, in zijn binnenste, in zijn buik, in zijn helemaal. *Hij strekt hij zijn hand uit, raakt zijn lichaam aan, lichaam raakt lichaam aan, en zegt tot hem: Ja, dat ik wil ik, jij helemaal mooi zoals je bent! En op slag was de huidvraat helemaal weg.*

Hoe kan dat nou? *Op slag!*

Gebaar en taal van deze huidvraatlijder brengen Jezus ten diepste van zijn stuk; hij wordt er helemaal door beroerd. Door die beroering-van-barmhartigheid maakt Marcus Jezus' lichaam tot onderwerp van het werkwoord aanraken. Als gemeenschap moeten we toch zien we wat er gebeurt!

Hocus pocus. Pilatus pas. Weet u waar die spreuk vandaan komt? Hoe verformfaaid en verkreukeld en onherkenbaar gemaakt ook door onmacht en niet te verdragen ontoereikendheid – gaan we zo niet vaker om met het heilige?- trekken we die spreuk weer uit elkaar: we spannen ons in om te horen... net zo lang tot we de belijdenis beginnen te verstaan: *Hoc est corpus, sub Pontio Pilato passus est.* Dit is mijn lichaam, geleden onder Pontius Pilatus. Lichaam aan lichaam, ziel aan ziel. En na drie dagen voorgegaan tot ontmoeting in Galilea.

Stel je voor: een mens, Adam, niet 'iemand', niet 'man-of-vrouw-doet-er-niet-toe', maar mens-van-de-aarde, net zoals jij en ik: zoveel mooiheid in verscheidenheid van-zijn-zoals-je-bent:, *ga!*: ga naar de officiële verantwoordelijke instantie, roepend *delf mijn gezicht op!*, ga naar Mozes en Aaron, naar de vertegenwoordiging van de samenleving, ga naar de herders van ons als geloofsgemeenschap, lichaam van de Gezalfde, *Ga!*: en laat je zien, zoals je bent om gezien te worden, en houd ze scherp de doorgevers van wat doorgegeven moet worden: ***laat je maar zien en wordt gezien*** weest deel van het aloude verhaal van bevrijding en vrijheid: barmhartigheid in uitvoering. Dat zij en wij onze roeping horen: barmhartigheid en weg is de huidvraat, weg is de afwijzing van vreemdheid, de boze geesten uitgedreven, weg is de angst voor het anders-zijn: het tegendeel wordt waar: zusters en broeders, uit hetzelfde zaad, uit dezelfde moederschoot, kinderen van de ENE.

Het hele verhaal: lichaam van de Gezalfde, die ons raakt: *hoc est corpus*, het lichaam voor ons gegeven. *Als wij willen, zijn wij bij machte om te*